

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

آئین نامه تأسیس موسسه ساخت و فروش عینک طبی

استنادات: به استناد مواد ۴، ۳، ۲، ۱ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و داروئی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی و بندهای ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۶ ماده ۱ قانون تشکیلات وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۷ و ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۴ و آئین نامه اجرائی آن مصوب سال ۱۳۶۵ هیئت محترم وزیران و اصلاحات سال ۱۳۶۶، آئین نامه تأسیس موسسه ساخت و فروش عینک طبی به شرح ذیل تدوین گردید:

فصل اول: تعاریف

ماده ۱: عینک یا عدسی های محدب، مقعر، استوانه، منشوری و نظایر آن که برای اصلاح دید چشم استفاده میشود کلا عینک طبی نامیده میشوند.

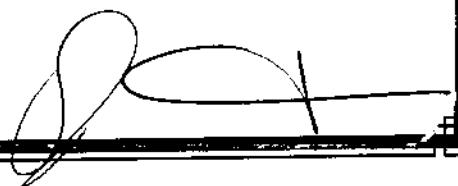
ماده ۲: موسسه ساخت و فروش عینک طبی موسسه ای است که در آن عینک طبی بر اساس نسخه تجویز شده توسط چشم پزشک و یا کارشناس بینائی سنجی، ساخته شده و به متخصصی ارائه می گردد.

ماده ۳: کارشناس بینائی سنجی به فردی اطلاق می شود که دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد بینائی سنجی را در یکی از مراکز معتبر دانشگاهی داخل یا خارج از کشور گذرانده و موفق به اخذ حداقل مدرک کارشناسی رشته مربوطه شده باشد.

قبصره: مدارک دانش آموختگان خارج از کشور باید به تایید وزارت برسد و مدارک دانش آموختگان خارج از کشور سوابقات قبل، که به تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است موردتایید می باشد.

ماده ۴: دانش آموختگان رشته اپتیک به افرادی اطلاق می شود که دوره کاردانی اپتیک را در دانشگاه جامع علمی کاربردی گذرانده اند و مدرک ایشان به تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است.

ماده ۵: در این آئین نامه به اختصار به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی "وزارت"، به دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی "دانشگاه / دانشکده"، به معاونت سلامت/درمان دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی "معاونت" به کمیسیون تشخیص امور پزشکی موضوع ماده ۲۰ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، داروئی، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ (با اصلاحات بعدی) "کمیسیون قانونی"، به پروانه های بهره برداری (تأسیس) و مسئول فنی "پروانه های قانونی" و به موسسه ساخت و فروش عینک طبی اختصاراً "موسسه" گفته می شود.

جمهوری اسلامی

وزارت بهداشت داران امور پزشکی

تکمیر
تایخ
پوست

فصل دوم: شرایط تأسیس و بهره برداری

(الف) شرایط متقاضیان تأسیس:

ماده ۶: اجازه تأسیس موسسه به اشخاص حقیقی و حقوقی با شرایط ذیل پس از تصویب کمیسیون قانونی واخذ موافقت اصولی داده می شود.

۱- اشخاص حقیقی شامل کارشناسان بینائی سنجی، دانش آموختگان کاردانی اپتیک و دارندگان گواهی قبولی آزمون عینک طبی از وزارت بهداشت می باشند.

۲- اشخاص حقوقی متقاضی تأسیس موسسه با داشتن اساسنامه معتبر به شرط عضویت حداقل یک نفر از افراد ذکر شده در بند ۱- عمیتوانند متقاضی تأسیس باشند.

قبصه: به هر فرد واحد شرایط حداکثر یک پروانه بهره برداری (تأسیس) داده می شود.

(ب) شرایط متقاضیان مسئولیت فنی

ماده ۷: پروانه مسئولیت فنی بنام کارشناس بینائی سنجی (اپتومتریست)، دانش آموختگان کاردانی اپتیک که تاسال ۱۳۸۴ در دانشگاه جامع علمی کاربردی پذیرفته شده و دوره آموزشی وزارت بهداشت را با موفقیت گذرانده اند و یا عینک سازانی که در آزمون های وزارت بهداشت قبول شده اند، در صورت تأیید صلاحیت توسط کمیسیون قانونی، صادر خواهد گردید.

قبصه: دارندگان گواهی قبولی آزمون فقط می توانند مسئولیت فنی موسسه عینک طبی را عهده دارشوند که خود موسس آن باشند.

ماده ۸: کارشناسان بینائی سنجی می توانند نسبت به اخذ مجوز دفتر کار یا موسسه اقدام نمایند و یک کارشناس نمی تواند همزمان و در یک مکان دارای دفتر کار و موسسه باشد.

قبصه: کارشناسان بینائی سنجی در دفاتر کار طبق شرح وظایف خود فعالیت می نمایند اما ساخت و فروش عینک طبی در دفاتر کار و نیز مطب پزشکان ممنوع می باشد.

(ب) ضوابط بهره برداری:

ماده ۹: جهت تأسیس، بهره برداری و فعالیت موسسه باید به شرح ذیل اقدام گردد:

۱- ارائه درخواست متقاضی یا متقاضیان همراه با مدارک لازم به معاونت مربوطه.

۲- اخذ موافقت اصولی.

۳- ارائه مدارک طبق زمان بندی قیدشده درقرارداد تأسیس شامل:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و امور پرورشی

- معرفی مکان که باید به تأیید کارشناسان معاونت برسد.

- ارائه لیست تجهیزات که باید به تأیید کارشناسان معاونت برسد.

- تجهیز موسسه.

- ارائه تصویر مصدق تمام صفحات سند مالکیت شش دانگ یا اجاره نامه رسمی یا عادی معتبر با پلاک ثبتی به همراه تصویر مصدق سند مالکیت شش دانگ یا رضایت نامه مالک با گواهی امضاء حضری.

- معرفی مسئول فنی وارائه مدارک لازم.

- اعلام نام، آدرس دقیق وساعات فعالیت موسسه

-أخذ پروانه های بهره برداری (تأسیس) و مسئول فنی.

- آغاز فعالیت موسسه و اعلام شروع به کار به معاونت مربوطه

تبصره ۱: مدت اعتبار ، تمدید ولغو موافقت اصولی صادره براساس مفاد قرارداد تأسیس بوده و در صورت عدم امکان تکمیل مدارک در مدت مقرر شده درقرارداد تأسیس، تمدید آن منوط به ارائه گزارش پیشرفت کار مورد تأیید معاونت و تأیید نهائی کمیسیون قانونی خواهد بود.

تبصره ۲: ایجاد بخش ساخت و فروش عینک طبی در بیمارستان و درمانگاه مشروط به داشتن بخش چشم پزشکی و فضای لازم مستقل از این بخش و معرفی مسئول فنی واحد شرایط، پرسنل، تجهیزات، واخذ تأییدیه های لازم بهداشتی ، و تأیید کمیسیون قانونی خواهد بود.

تبصره ۳: موسس و مسئول فنی به شرط احراز شرایط میتواند فرد واحدی باشد.

فصل سوم: ضوابط ساختمانی، تجهیزاتی و بهداشتی:

ماده ۱۰ : ساختمان در نظر گرفته شده باید حداقل ۲۰ متر مربع بوده و فضاهای ذیل را دارا باشد:
اتفاق تراش - فضای نصب ویترین و پرو عینک (که می تواند در فضای سالن انتظارهم در نظر گرفته شود)- سالن انتظار

ماده ۱۱ : تجهیزات مورد استفاده باید استاندارد بوده و از کیفیت مطلوبی برخوردار باشد.

ماده ۱۲ : - رعایت ضوابط بهداشتی مطابق دستورالعمل مرکز سلامت محیط و کاریه شرح ذیل ضروری است:

- تأمین نور و تهویه مناسب در محیط کار

- تأمین وسایل / سیستم اطفاء حریق (حداقل هر ۵۰ مترمربع یک کپسول ۴ kg)

- کف ساختمان باید از جنس مقاوم و دیوارها ، سقف باید سالم بدون درز و شکاف وقابل شستشو باشد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، دانش و پژوهش
س.ه.ز.ک

- درب و پنجره باید سالم و پنجره های باز شومجهز به تورسیمی خذنگ باشد.

- سیستم خنک کننده و گرمایش مناسب بگونه ای که ضمن فراهم نمودن برودت و حرارت قادر به تهویه نیز بوده تا از آلودگی های هوای داخل ساختمان جلوگیری شود.

- زباله دان باید از جنس مقاوم با درپوش و پدال موجود باشد.

فصل چهارم: وظایف موسس

ماده ۱۳ - اهم وظایف موسسه بشرح ذیل می باشد:

الف - انتخاب و معرفی مسئول فنی و کارکنان موسسه براساس ضوابط و استانداردهای مربوطه به معاونت جهت تمامی نوبت های کاری موسسه.

ب - تأمین تجهیزات عمومی و ملزمات مورد نیاز براساس استانداردهای مربوطه.

ج - رعایت کلیه ضوابط و مقررات و دستورالعملها و تعرفه های مصوب مراجع ذیصلاح قانونی.

د - اجرای نظرات و پیشنهادات مسئول فنی موسسه درامور پزشکی و فنی براساس ضوابط و رعایت آنها.

ه - برنامه ریزی و سازماندهی جهت جلب رضایت مراجعین.

و - نظارت بر حسن اجرای استانداردهای مربوط به تابلو و نیز سربرگهای موسسه.

ز - حفظ استانداردهای کمی و کیفی لازم در موردنیاز ، تجهیزات ، تأسیسات ، وسائل و امکانات ایمنی و تأمین تجهیزات عمومی و ملزمات مورد نیاز

فصل پنجم / وظایف مسئول / مسئولین فنی :

ماده ۱۴ - اهم وظایف مسئول / مسئولین فنی موسسه عبارتند از :

الف - حضور مستمر وفعال در ساعت تعیین شده نوبت های کاری درج شده در پروانه مسئول فنی

ب - نظارت بر نحوه ساخت عینک و ارتقاء سطح کیفی خدمات توسط کارکنان فنی مرکزوابلاغ تذکرات لازم به آنها

ج - بررسی واعلام صلاحیت کارکنان فنی شاغل در موسسه

د - نظارت بر کیفیت وقابل استفاده بودن تجهیزات موجود در موسسه

ه - نظارت بر حسن اجرای استانداردهای مربوط به تابلوها و سربرگ های موسسه وارائه پیشنهادات لازم به

موسسه

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و امور پرستاری

نماینده
پوست

و - ثبت گزارش دقیق عملکرد، آمار و اطلاعات مربوط به فعالیتهای موسسه و در صورت لزوم ارسال نتیجه آن به وزارت یا معاونت ذیربیط طبق برنامه زمانبندی اعلام شده.

ز - ابلاغ تذکرات لازم به کارکنان فنی و نیز به موسس و بی گیری اقدامات اجرائی و در صورت تخطی، اعلام مرائب به معاونت ذیربیط

ح - رعایت کلیه مقررات و دستورالعملهای وزارت و نیز موازین اسلامی، اخلاقی، فنی و نظارت بر حسن اجرای آن

فصل ششم: مقررات

ماده ۱۵: نصب اصل پروانه های بهره برداری و مسئول فنی در محل فعالیت و در معرض دید مراجعین الزامی است.

ماده ۱۶: فروش عینک آفتابی و فرم عینک در موسسه بلا مانع است.

ماده ۱۸: معاينه، تعیین نمره و تجویز عینک در موسسه منوع می باشد و با متخلفین مطابق قانون برخورد خواهد شد

ماده ۱۹: عینک طبی در مقابل نسخه چشم پزشک و یا اپتومتریست ارائه میگردد وارائه آن بدون نسخه به منزله تجویز غیر قانونی عینک طبی تلقی و جرم محسوب می گردد و با متخلفین برابر قانون برخورد خواهد گردید.

ماده ۲۱: عینک ساخته شده باید با مشخصات کامل نسخه چشم پزشک و یا اپتومتریست منطبق باشد.

ماده ۲۲: در قبال تحويل عینک ساخته شده به متقارضی می بايست رسیدی که دارای نام و نام خانوادگی بیمار، نام موسسه، نام پزشک و یا کارشناس تجویز کننده عینک و ممهور به مهر موسسه باشد به بیمار تحويل داده شده و نسخه ای از آن در بایگانی موسسه نگهداری شود.

تبصره ۱: موسسات موظفند دفتر مخصوص برای ثبت نام خریدار، شماره و تاریخ نسخه، نام پزشک یا کارشناس تجویز کننده عینک تهیه نمایند که در صورت مراجعته خریداران و بازرسان معاونت یا وزارت در اختیار آنها قرار دهند.

ماده ۲۳: اخذ هرگونه نسخ پزشکی و معاينه بیماران به منظور ساخت وارائه عینک طبی توسط مراکز فاقد پروانه تأسیس و مسئول فنی از وزارت منوع می باشد.

ماده ۲۴: موسسات نمی توانند مرکز دیگری بنام شعبه دایرنماشند.

جمهوری اسلامی

وزارت بهداشت، درمان و امور پس زمینه

تکمیر
تاریخ
پیوست

ماده ۲۵: در صورتیکه موسس فوت نماید وارث یا وراث قانونی متوفی می باید در یک مهلت حداقل یک ساله و پس از اخذ گواهی انحصار وراثت ، فرد واجد شرایطی را بعنوان جانشین (موسس) معرفی نماید که پس از تائید صلاحیت فرد معرفی شده توسط کمیسیون قانونی پروانه بهره برداری (تأسیس) جدید موسسه بنام وی صادر خواهد شد. و در این مدت مسئول فنی موسسه با موافقت وراث قانونی می تواند موسسه را اداره نماید.

ماده ۲۶: در صورتیکه موسس به علت از کارافتادگی قادر به اداره موسسه نباشد خود او یا وکیل وی باید در یک مهلت ۶ ماهه نسبت به معرفی فرد واجد شرایط دیگری بعنوان جانشین (موسس) اقدام نماید تا پس از تائید صلاحیت فرد معرفی شده توسط کمیسیون قانونی پروانه تاسیس بنام وی صادر گردد.

ماده ۲۷: در صورتیکه مسئول فنی فوت نماید موسس موظف است حداقل یک هفته فرد واجد شرایط دیگری را بجای وی معرفی نماید تا پس از تائید صلاحیت فرد معرفی شده توسط کمیسیون قانونی پروانه مسئول فنی بنام وی صادر گردد.

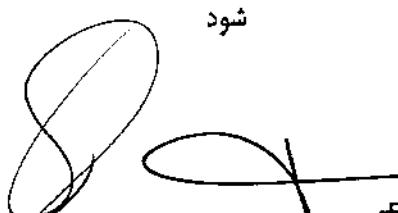
تبصره ۱: تا زمان صدور پروانه مسئول فنی جدید توسط کمیسیون قانونی ، فرد واجد شرایط تصدى مسئولیت فنی موسسه را موقتاً به عهده خواهد داشت.

تبصره ۲: در صورتیکه موسس و مسئول فنی یک فرد واحد باشد ، وراث یا نماینده قانونی وی می بایست مطابق مفاد این ماده عمل نمایند و در غیر این صورت موسسه را تا زمان تعیین تکلیف جانشین تعطیل نمایند.

ماده ۲۸- در صورتیکه مسئول فنی نخواهد بکار ادame دهد باید بهم ماه قبل مراتب را بطور کتبی به مؤسس و معاونت مربوطه اعلام نماید. در طرف این مدت مؤسس موظف است نسبت به معرفی مسئول فنی جایگزین اقدام نموده تا پس از تصویب و تأیید صلاحیت وی توسط کمیسیون قانونی پروانه مسئول فنی جدید صادر گردد.

تبصره ۱: در صورتیکه مسئول فنی به علت بیماری یا علل دیگر موقتاً قادر به انجام وظایف محوله و حضور در موسسه نباشد ، می تواند با رضایت موسس یک فرد واجد شرایط را حد اکثر به مدت ۳ ماه بعنوان جانشین خود برای این مدت معرفی نماید.

تبصره ۲: در صورتیکه مدت عدم امکان حضور مسئول فنی از سه ماه تجاوز نماید موسس موظف است فرد واجد شرایطی را بعنوان مسئول فنی معرفی نماید تا پس از تصویب کمیسیون قانونی پروانه مسئول فنی صادر شود

تبصره ۳: در صورت ترک موسسه توسط مسئول فنی و عدم انجام وظایف مندرج در این آئین نامه بدون هماهنگی و رعایت مقررات لازم، کلیه مسئولیت های قانونی مرکز تا زمان تعیین تکلیف مسئول فنی جدید به عهده وی خواهد بود.

تبصره ۴: مؤسس در صورت اتمام قرارداد یا تخلف مسئول فنی از وظایف قانونی با ارائه مستندات لازم و در صورت احراز آن توسط کمیسیون قانونی میتواند تعییر وی را درخواست نماید.

ماده ۲۹: در صورتی که مؤسس قصد تعطیل دائم موسسه را داشته باشد، مراتب باید با ذکر دلایل و مستندات لازم حداقل یک ماه قبل به اطلاع معاونت مربوطه برسد.

تبصره ۱: تعطیلی موقت موسسه حداکثریه مدت عماه، با اطلاع معاونت مربوطه بلامانع می باشد.

تبصره ۲: در صورت درخواست تعطیلی موسسه بیش از ۶ ماه، موافقت، منوط به ارائه ادله کافی و تائید معاونت درمان می باشد.

ماده ۳۰- تغییرنام و محل مؤسسه و نیز هرگونه تعییرات ساختمانی و یا توسعه بایستی با اطلاع قبلی و موافقت معاونت مربوطه و مطابق با ضوابط این آئین نامه صورت پذیرد.

ماده ۳۱- نظر رت بر عملکرد کلیه موسسات در سراسر کشور بعده معاونت مربوطه و وزارت می باشد.

ماده ۳۲- همکاری مستمر با بازرسان وزارت و معاونت و دیگر مراجع ذیصلاح قانونی و اجرای دستورالعمل های آنها از سوی موسسان و مسئولان فنی الزامی است.

ماده ۳۳- هرگونه تغییر و جایگزینی کارکنان بایستی با اطلاع معاونت بر اساس مقررات مربوطه صورت گیرد.

ماده ۳۴- کلیه موسسات موجود مکلفند حداکثر ظرف مدت یکسال پس از تصویب و ابلاغ این آئین نامه و با هماهنگی معاونت های ذیربط و ضعیت خود را از نظر شرح وظایف موسسین و مسئولین فنی، مقررات، ضوابط بهداشتی (به استثنای مسائل مربوط به ساختار فیزیکی ساختمان) و نظارتی با شرایط و ضوابط مندرج در این آئین نامه تطبیق دهند.

تبصره ۱: هرگونه تغییر در موسسین و یا مکان موسسه باید مطابق با شرایط قید شده در این آئین نامه باشد.

تبصره ۲: فعالیت کسانی که قبل از تصویب این آئین نامه از وزارت بهداشت مجوز اخذ نموده اند با رعایت مقررات بلامانع می باشد.

ماده ۳۵- تمدید پروانه های بهره برداری (تأسیس) و مسئولین فنی موسسات بر اساس قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی و رعایت ضوابط و ارائه مدارک مربوطه خواهد بود.

فصل هفتم / تخلفات :

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و امور پرورشی
س.ه.ب.م

نماین
پیش

ماده ۳۶ - در صورتیکه مؤسس یا مسئول فنی موسسه از ضوابط و مقررات مربوط به الزامات و وظائف خود که در این آئین نامه پیش بینی شده تخلف نماید به نحو ذیل اقدام خواهد شد:

- الف - بار اول تذکر شفاهی با قيد موضوع در صورت جلسه بازرسی محل توسط وزارت و معاونت های ذیربسط
- ب - بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار شفاهی
- ج - بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی و اعلام مراتب به سازمانهای بیمه گر
- د - در صورت تکرار و عدم توجه به تذکرات قبلی اعم از شفاهی و کتبی، چنانچه اعمال انجام شده در قالب قانون تعزیزات حکومتی (در امور بهداشتی و درمانی) مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام باشد موضوع به کمیسیون ماده ۱۱ قانون یاد شده درسایر موارد به محاکم ذیصلاح قانونی احواله خواهد شد.
- بعضوه:** روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره ازسوی مراجع قضائی اعم از تعطیل موقت یا دائم مؤسسه، ابطال پروانه و... در کمیسیون قانونی بررسی و برای اقدام به واحد های ذیربسط ارجاع می گردد.

این آئین نامه در ۳۶ ماده و ۱۹ تبصره تهیه گردید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد و کلیه آئین نامه ها و بخشندامه های مغایر با این آئین نامه ملغی اعلام می گردد.

دکتر لکرانی

وزیر